

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Петак 22. Фебруара 1891.

Цена је огласима 6 дин. пара од врете
 Претплату ваља слати упутницом на општински суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
 Неплаћена писма не примају се.

Грађанству вар. Београда

22. Фебруар слави Краљевина Србија као дан ступања на престо њенога младог, миром помазаног Краља Александра Првог, и што је тога дана проглашена Србија за Краљевину.

Народ у Краљевини Србији слави овај дан још и са тога, што га опомиње на величину и сјај Српскога Народа пре Косова.

Народ у Краљевини Србији има и права да најсвечаније прослави овај дан, јер се је сам собом ослободио, сам обновио Краљевство, и успео да своју милу отаџбину уврсти у ред образованих европских држава.

Представништво општине вароши Београда не сумња, да ће се и Грађанство Престонице придружити овој општенародној светковини Краљевине Србије, да ће и оно на најсвечанији начин прославити овај по Србе значајан дан и окитити своје домове заставама а у вече их осветлити, те тиме дати видљива доказа о својој љубави и поданичкој верности своме младоме Краљу, потомку славних Обреновића.

Од Суда општине вароши Београда 20. Фебруара 1891. год.

БЕОГРАД, 22. ФЕБРУАРА 1891.

Нема ваљада значајнијег дана у новој ери Србије и Српства од 22. Фебруара.

Тога дана повраћен је онај драгоцен државни углед Српскоме народу, који је Србију под славним Неманићима одликовао.

Тога дана повраћен је Србији двоглави орао, да се опет на дворovima Српскога престола — над Србијом виси — као што је се негда висио над Србијом славних Неманића.

Тога дана дакле, обновљена је после толиких векова Српска Краљевина.

Па имали Српскога срца, које тај дан радошћу не загрева?

Још се сви живо сећамо онога срећнога тренутка када оно, на овај први по нас Србе дан 22. Фебруар, грмнуше многобројни топови у нашој Престоници, у знак обновљења Српске Краљевине.

Још се живо сећамо, колика радост обузимаше наша патриотска срца тога дана, што једном дочекасмо, да се наша мила Србија, поново и након петстогодишњег робовања нашег, назове опет Краљевином.

И јесте била радост.

Муњевитом брзином летео је глас, по свима крајевима Србије, и допирао до самих граица њених, па и преко њих, те носио „абера“ тамошњој нашој браћи, који су још под туђином, и крепио им наду, да ће и они дочекати дан, да се од туђина ослободе, (као што је ова данашња Србија дочекала да се Краљевином прогласи), дајући им тиме видљива доказа, колико чини нада у своје спасење, те да духом не клону.

Јест, 22. Фебруар јамачно ће бити записан у новој повесници Србије са златним словима зато, што је тога дана као што рекосмо обновљена Српска Краљевина. Али 22. Фебруар има по нас Србе још и другог значаја. Тога дана, дошао је на

престо наш млади Краљ, нова Српска узданица.

Слободан унутра, независан с' поља, Народ Српски, сад комотно и мирно може да се спреми за онај свечани тренутак, када ће вођен својом узданицом, својим омиљеним Краљем поћи, да ослободи своју осталу браћу Србе од туђина и да од ове малене Краљевине и раскомаданих Српских земаља створи велику и силну Душанову Србију.

У то име ми поздрављамо 22. Фебруар са жељом, да се у што скоријој будућности исти прослави у славном Српскоме Призрену и осталим српским градовима.

М. П. Т.

ПРИМАЊЕ

У ДВОРУ

ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА КРАЉА

НА ДАН 22. ФЕБРУАРА 1891. ГОД.

ПОСЛЕ СЛУЖБЕ ВОЖЕ

ЊЕГ. ВЕЛ. КРАЉ СА СВОЈИМ НАМЕСНИЦИМА

окољен г. г. министрима и појединим дворским часницима

примаће подворања овим редом:

у 11½ часа:

ДИПЛОМАТСКИ КОР

у 12 часова:

Његово Високопреосвештенство Архиепископа Београдског и Митрополита Краљевине Србије са свештенством.

Народну Скупштину.

Председника и чланове Државног Савета, са главним секретаром.

Бивше министре председнике.

Српске дипломате, који се у Београду налазили буду.

Министре на расположењу и министре саветнике и генерале у пензији.

Председнике и чланове касационог и апелационог и председнике првостепених и трговачког суда.

Председника и чланове Главне Контроле.

Ректора и професоре Велике Школе, редовне професоре Војне Академије, директоре средњих школа и управитељицу Више женске школе.

Више чиновнике грађанског реда, и то:

Из министарства правде:

начелника одељења.

Из министарства просв. и црк. послова: начелника одељења за просветне послове, библиотекара народне библиотеке, управитеље штампарије и народног позоришта.

Из министарства иностраних дела:

начелника одељења, благајника министарства, српске консуле (активне), који се у Београду налазили буду.

Из министарства унутрашњих дела:

начелника одељења, инспектора санитарских завода.

Из министарства финансије:

начелнике одељења или њихове заступнике; државног правобраниоца, управника државних дугова, надзорника царинарница председника пореске управе, управника државних монопола, цариника београдског.

Из министарства војног:

начелника благајничког одељења.

Из министарства грађевина:

директора државних железница, начелнике одељења или њихове заступнике.

Из министарства народне привреде:

гувернера народне банке, начелнике одељења или њихове заступнике, управника фондова.

Управитеља вароши са заступником председника и одбором београдске општине, пастором евангелске и свештенством других разних вероисповеди.

ПОДЛИСТАК

МАНСАРДА

ПРИПОВЕТКА

ЖИЛА КЛАРТИЈА

(СВРШЕТАК — 17)

То бејаше затвор, суд, судије са својим црвеним тогама; то бејаше... каква сцена!

Једног јутра ладног и влажног, учини му се да се губилиште у даљини црни Бернар чујаше онај страшни жагор сакупљене светине, која чезне за ужасним призорима. Он гледаше како су сви упрли очи пут ешафота, и сви ти погледи слични су били кобном тврдичном погледу.

То беше само једно привиђење, ал опет беше страшно, верно и истинито.

Врата тамнице зашкрипаше. Светина се гомилаше, чујаше се велики жагор. Жапдарми чекају са годим сабљама, коњи одскакиваху и удараху копитом о земљу као да су и они нестрпљиви као светина.

И Бернар жељаше да види, и он је био жедан крви

— Где је тај човек? мишљаше он.

Човек се показа.

Бејаше блед, око мршава врата кошуља раздрљена. На леђа беху му бацили неки сури огртач; човек дрхташе, али не од зиме. Бернар, као дивља звер скочи сад из кревета.

Он у човека што вођаше на губилиште беше видео себе, и уједно, и као глумац и као гледалац присуствоваше тој крвавој драми.

Он виђаше како га хватају и везују, осећаше како га кајиши стежу и увијају коа змије. Виде како га тискају под гилотину; пред његовим очима стајаше велика корпа пуна стругине, сада жућкасте а у брзо црвене. И у овој корпи, он налазаше поглед, укочен поглед тврдице. Он хтеде да бега, али га кајиши стезаху, јаке мишице држаху га. Затим неки чудновати звук, неко шкрипање. Осетио је ладно железно секире, за тим бол у грљану и врату.

То привиђење исчезе. Бернар се налазаше међу својом и тврдичном постељом.

Нека неодољива сила вучаше га ка старцу. Његове руке грчашу се жудне крви.

— То је он! И Бернар понови:

— То је он!

Викну као хијена и као дивља звер устреми се на старца.

Узети старац очајном муком стећаше под јаросним притиском. Очи изгледаху као да хоће да искоче, Бернар још већом јарости стаде да гризе старца.

Пена у се појави на уста, жудња за крвљу уостручи његову снагу. Али то напрезање од једном га уништи. Справа која стезаше рањену главу паде, и крв му обли лице. Он изгуби свест и једним последњим очајним криком стропошта се на патос, вукући собом и јаднога старца, кога беше удавио.

Једну саму минуту беше трајала та крвава драма. Болничари потрчаше и нађоше само два мртваца. Бернар је издахнуо са својом жртвом.

Ударци на лобањи врло су опасни, рече другог дана доктор, и проузрокују често лудило. То је један наступ махнитости. Старац би иначе за неколико дана умро. — Спремајте одмах кревете, сада само у месосојеђу, биће нових гостију.

Пол Верје дође тог јутра. Показаше му страшног мртваца. Лице му је било преобразено, уста искривљена, живци стегнути: то беше Бернар,

Верје дубоко уздахну — и одмах изађе.

Он је наредио укол свога пријатеља. Он га ја сам можда љубио, он сам познаваше тајну, која сада с њим силазаше у гроб. Он га ја сам испрати до вечне куће.

у 12¹/₂ часова:

ОФИЦИРСКИ КОР

Примедба. При доласку у Двор кола ће улазити кроз капију до новог Двора, а излазиће кроз ону до министарства.

маршал двора,
пуковник

К. ЈАНКОВИЋ

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

X. РЕДОВНИ САСТАНАК

4. Фебруара 1891. год.

Председавао члан суда г. Св. Каранешић, присутни чланови одбора: г.г. Н. Р. Поповић, М. Ј. Марковић, С. Чајевић, М. Ведизарић, М. Канетановић, С. Азријел, Љ. Јовановић, Ј. Станковић, К. Б. Михајловић, Ј. Тадић, Р. Пуљевић, Ј. Петковић, Р. Драговић, М. Цветковић, Р. Петровић, Ђ. Димитријевић, Ј. Ж. Бурић, А. Шток, Ђ. С. Новаковић, М. Јовановић, Др. М. Т. Леко, А. Одавић, М. Р. Маринковић, Ђ. Николић, Г. Бркић, Л. Дашковић.

I.

Пре дневног реда прочитан је записник одлука одборске седнице од 1. Фебруара 1891. год. и примљен је без икаквих измена.

II.

По прочитању акта истражног судије А.Бр. 265 и 266, којим тржи уверења о имовном стању и владању извесних окривљеника, одбор је изјавио: да му је Танасије Димитријевић слуга непознат; да је Васа Јовановић практикант доброг владања а да му је имовно стање његово непознато.

III.

Председништво објављује да је на дневном реду извештај комисије о држаној лицитацији за коцкасту каалдрму. По прочитању свију понуда (било их је свега три) и реферата комисијског, одбор је после дуже дебате решио: да се, како израда и намештање коцкасте каалдрме, тако исто и откопавање земље и домљење стена у улицама: влез Михајловој, краљ Милановој, Крагујевачкој, Узун-Мирковој, Васиной, Цариградској и Савској уступи као најнижим оферентима г.г. Томи Благојевићу и компанији и Алекси Поповићу, трг. из Голупца и то:

За набавку коцака I врсте и пренос у одређене улице по тринајест динара и седамдесет пара (13.70) од квадратног метра;

За набавку коцака II врсте и пренос у одређене улице по једанајест динара и осамдесет пара (11.80);

За постављање на макадаму а са испуњавањем фуга са колубарским песком три динара и петнајест пара (3.15) од квадратног метра;

За постављање каалдрме без макадама а испуњавање фуга са колубарским песком један динар и седамдесет и пет пара (1.75) од квадратног метра;

За кварење старе каалдрме и откопавање земље по деведесет пара динарски (0.90) од куб.

За разбијање стена по три и по динара од кубног метра, тако да кошта:

Каалдрма I врсте са постављањем на макадаму и испуњавањем фуга са колубарским песком шеснајест динара и осамдесет и пет пара (16.85) од квадратног метра;

Каалдрма I врсте са постављањем без макадама а испуњавањем фуга са колубарским песком петнајест динара и четрдесет и пет пара (15.45) од квадр. метра.

Каалдрма II врсте са постављањем на макадаму а испуњавањем фуга са колубарским песком четрнајест динара и деведесет и пет пара (14.95) од квадр. метра;

Каалдрма II врсте са постављањем без макадама а испуњавањем фуга са колубарским песком тринајест динара и педесет и пет пара (13.55) од квадрат. метра; с тим да председништво са комисијом одреди, које ће се улипе каалдрмисати коцкама I-ве а које II-ге врсте, у којима ће се улицама полагаати каалдрма са макадамом а у којима без макадама; да ли ће се у којима улицама заливати каалдрма цементом или асфалтом и то асфалтом по јевтинијој цени него што је на лицитацији остало, јер фуге треба само испунити од 6 до 8. сантиметара дубине.

Сем тога треба у уговору следеће тачке додати:

а) да сав камен који ће се употребити за ово каалдрмисање, буде једино из мајдана Медовнице код Добре на Дунаву.

б) да при довожењу појединих партија израђених коцака, пре намештања, те коцке техничка комисија свестрано испита, те као добре прими.

в) да предузимач према условима за доброту камена одговара за 3. године.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Са скупштине трговаца и занатлија. У прошлу недељу држана је друга свупштина трговаца и занатлија у сали општинској ради избора 10 чланова и 5 заменика члановима за главни трговачко-занатлијски одбор у Београду. На скупштини овој било је преко сто бирача и то махом занатлија.

У једном од прошлих бројева нашег листа јавили смо, која су лица иступила из главног трговачко-занатлијског одбора, а сада саопштавамо имена оних, који су на овој скупштини изабрани:

а) *за чланове:* Владислав Чортановић, Милан Н. Павловић, Коста Бурић, Коста Петровић, Владимир Губеревац, Живко Тодоровић, Марко Петронијевић, Никола Радојчић, Јован Анђелковић и Светозар Михајловић.

б) *за заменике:* Марко М. Марковић, Сава Богдановић, Павле Павловић, Живко Давидовић и Илија Цветановић.

Од изабраних су 8 из трговачког реда а 7 из занатлијског.

Благодарење. Данас ће бити у саборној цркви благодарење а одакле ће се ићи у Двор на честитање Његовом Величанству Краљу Александру I по утврђеном реду примања који у данашњем броју доносимо. — Варош ће бити преко дан окићена заставама а у вече осветљена.

Одборска седница. Ове недеље била је једна редовна и једна ванредна одборска седница с тога, што на дневном реду има много хитних и важних предмета на решавању. У идући понедељак биће редовна седница, на којој ће се решавати предмети заостали од прошлих седница.

Водовод. Чим наступи пролеће одмах ће се отпочети радови око полагања цеви

и грађења главног и највећег резервоара за нов водовод. Оба су ова посла већ дата предузимачима у рад, који ће ако допусти време, већ Марта месеца рад отпочети.

РАЗНО

Из статистичких података генерал-мајора Стријелбицког, шефа генералног руског штаба, уједно и члана међународног статистичког одбора, црпимо следеће о Русији:

Русија обухвата 407.248.06 квадр. миља, што преставља $\frac{1}{4}$ целокупног земљиног бојна. Од ових 407.248.06 квадр. миља на европску Русију долазе 100,131.17 квадр. миља а на азијатску 307.116.4 квадр. миља.

Русија је простором, два пут већа од Китаја, а само европска Русија већа је 9 пута од Аустро-Угарске, 10.1 од Немачке царевине, 10.3 од Француске.

Године 1885 број становника износио је 108,787.235 од кога је европској Русији припадало 92,847, 540 а азијској 15,939.693 душа. Становништво целе Русије износи сада преко 113 милијуна а расте сваке године за 1 милијон. У европској Русији на сваку квадратну миљу долази 928.2 душа а у азијској само 85.8. Најмање је насељена Сибирија, на коју пада само 27.1 становника на квадратну миљу.

Од целокупне површине њене 341.986.1 кв. миља леже у умереном поднебију а преко 60 хиљада кв. миља у леденом појасу. Последњих 15 година Русија је присвојила у Азији земљиште веће од целог балканског полуотока.

СТЕЧАЈ

Општини вар. Београда потребан је један инжињер.

Молбе са потребним сведоџбама примаће се до 10. Марта 1891. год. закључно. У молби треба означити и величину плате, испод које се молилац неби хтео службе примити.

Од суда општине Вар. Београда, 15. Фебруара 1891. год. А.Бр 344.

ОГЛАС

Како на првој објављеној лицитацији за грађење зграда код Белих вода није било довољно понуда, то овим управа водовода расписује другу лицитацију за грађење

зграде за машине и казане, димњаке и шупе за угљ.

Писмене понуде подносиће се најдаље до 28. фебруара т. г. 6 сати у вече у запечаћеном писму, адресоване председнику надзорне комисије за грађење водовода са означењем на куверти:

Понуда за зграде.

Понуде које после одређеног рока стигну неће се узимати у обзир.

Општи и детаљисани услови под којима се овај посао у израду даје, могу се до-

WWW.UNILIB.RS

бити од потписане управе, где се могу и дотични планови прегледати и свако друго објашњење добити

Бр. 291

13. фебруара 1891.

У Београду.

Управа водовода.

О Г Л А С

Управа водовода намерна је да уступи стручном предузимачу, постављање оп- требних:

ТЕЛЕФОНСКИХ СТАНИЦА
И
ТЕЛЕФОНСКЕ ЛИНИЈЕ

за везу своје канцеларије са грађевинама, које ће се подизати код Белих вода испод села Жаркова.

Они који би се хтели овог посла при- мити, треба написмено, најдаље до 1. марта тек. год. да поднесу потписаној управи своје понуде.

Детаљнији извештаји о овом послу могу се добити од потписане управе.

Бр. 269

8. фебр. 1891. год.

у Београду

УПРАВА
Београдског водовода

О Г Л А С

Суд општине вар. Београда, на основу одлуке одбора општинског од 28. Маја 1890. год. објављује овим грађанству београдском, да се пијаца „Зелени венац“ има од данас сматрати за слободну.

Од суда општине вар. Београда 8. Фебруара 1891. год. АБр. 94090.

ЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Добили смо на приказ 5. број књижевнога листа

ПРЕОДНИЦЕ

Са овим садржајем: Серенада (песма Драг. Ј. Илића); Кмет Илија. слика из сеоског живота од Јанка М. Веселиновића (свршетак); Умрлом пријатељу, (песма К.); Мати (цртица из српско турског ратовања од Драгутина Ј. Илића); Дух прошлости (песма

Милорада Ј. М.); Демократија госпође Керубине од Ерика Кастелнуовог (превео Никола Вулић); Опело (белешке из обичаја србо влаха у срезу звишком окр. пожаревачком); Књижевне белешке.

Предница излази 3 пута месечно и то 5, 15, и 25. а кошта за Србију годишње 10 дин. за стране земље 6 фор. — Власник и уредник листа је Драгутин Ј. Илић.

ПОШТОВАНИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Већ је наступио и Фебруар месец, а ниједан од поштованих претплатника није обновио претплату за ову 1891. г. С' тога молимо наше п. претплатнике да исту што пре обнове, јер им се лист, по решењу власништва, неће слати на вересију.

Исто тако молимо све општине из унутрашњости да нам дуг од целе прошле године плате и за ову обнове, јер ће им се лист обуставити.

Претплата из Београда при- маће се у канцеларији уредништва и администрације листа (у здању општинском) а може се полагати и разносачима, који ће при себи имати призна- нице.

Претплату из унутрашњости најбоље је слати поштанском упутницом

Београдске општинске новине излазе једанпут недељно и коштају: а) за Србију 6 дин. годишње или 3 дин. полугодишње; б) за стране земље на годину 9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
БЕОГРАДСКИХ ОПШТ. НОВИНА

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО:

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0-40 д.
- б) За неуздан шархерд . . . . . 0-40 >
- в) За уздан . . . . . 0-80 >
- г) За велики уздан шархерд у гостионици . . . . . 1-00 >
- д) За чишћење димњака од два спрата . . . . . 0-40 >
- ђ) За чишћење простог димњака . . . . . 0-20 >
- е) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пењима . . . . . 0-20 >
- ж) за чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пењима . . . . . 0-40 >
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 1-50 >

II. ИЗВОЖЕЊЕ БУБРЕТА:

- а) За собу и кујну или мањи дућан са собом . . . . . 0-20 д.
- б) 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом . . . . . 0-60 >
- в) 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале . . . . . 1-00 >

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

- а) Од кубног метра . . . . . 10-00 д.
- б) Од акова . . . . . 0-50 >

IV. ПСЕТАРИНА:

- а) Марка за пашче за годину дана . . . . . 3-00 >
- б) Обнављање изгубљене марке ст. је 1. динар.

V. ГРОВАРИНА:

- а) Гроб за децу . . . . . 7 дин.
- б) Гроб за одрасле . . . . . 1- >
- в) Мала гробница . . . . . 555-2 п. д.
- г) велика гробница III реда . . . . . 998-9 п. >
- д) Велика гробница II реда . . . . . 1099-32 п. >
- е) Велика гробница I реда . . . . . 1684-57 п. >

VI. МРТВАЧКА КОЛА

- а) Мртвачка кола стара са 2 коња . . . . . 12-90 д.
- б) Мртвачка кола нова са 2 коња . . . . . 36-90 >
- в) Мртвачка кола нова са 4 коња . . . . . 72-90 >

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 8. до 14. Фебруара 1891. године.

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просечна цена
КИЛОГР.		дин.
20400	Брашна пшенична	19 —
152	Брашна кукурузна	13 —
133.157	Пшенице	14 50
161.277	Кукуруза	11.30
21.340	Ражи	12 80
12.18	Ћумура дрвена	6
17.146	Лечма нова	11-70
46-288	Овса	12-50
713	Јабука	30 —
10.48	Пасуља	27 —
6.860	Кромпира нова	12-50
70.915	Арпаџка	10 —
7.830	Црна лука	5. —
—	Меда	— —
369	Ораја	27 —
.	Грожђа	— —
"	Крушака	— —
16	Бела лука	60 —
	Живине урађене	— —
50.000	Угљена камена	— —
25.219	Шљива сувих	59 —
91.650	Сена	4-50
1.160	Сламе	2-50
.100	Масти	120
20	Кајмака	120
	Разне зелени	— —
666	Сира	75 —
	Луча	— —
2 407	Коже суве	— —
	Катрана	— —
	Црева урађена	— —
	Паприке алеве	— —
18-367	Свиња дебелих	80 —
	Рибе фришке	— —
92	Сува меса, пршуте	1.60
8 930	Креча	4. —
	Рудне земље	— —
	Купуса кисела	— —
70-000	Камена проста	— —
	Дрвенарије разне	— —
26-509	Вина	40 —
	Ракије комове меке	— —
7.73	" шљивове меке	55 —

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.